

РЕШЕНИЕ

№ 273

гр. София, 10.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 32 състав,
в открито заседание на 13.12.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Милачкова

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **8196** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Н. С. М. против мълчалив отказ на „Първа инвестиционна банка“ АД по негово искане от 28.06.2023г. за откриване на платежна сметка за основни операции. Ответникът чрез процесуалния си представител изразява становище за недопустимост на жалбата, а по съществуващото ѝ я намира неоснователна.

След като обсъди доводите на страните и приетите по делото доказателства, съдът в настоящия състав приема следното от фактическа и правна страна.

Жалбата е допустима, като подадена в законоустановения за това срок от лице, което има правен интерес от оспорването. Разгледана по същество, тя е основателна.

Откриването на платежна сметка за основни операции е вид услуга измежду посочените в чл.118, ал.1, т.1 от Закона за платежните услуги и платежните системи (ЗПУПС), а доставчик на платежни услуги е банката, съгласно чл.3, ал.1, т.1 от същия закон. На 28.06.2023г. жалбоподателят подал искане за откриване на платежна сметка за основни операции (л.12-14от делото). Съгласно чл.119, ал.3 ЗПУПС, банките, които са получили заявление за откриване на платежна сметка за основни операции, трябва да открият платежната сметка за основни операции или да дадат отказ за откриване на такава сметка не по-късно от 10 дни след получаването на всички необходими документи. В случая не се установява, нито се твърди да са били необходими допълнителни такива, освен подадения формуляр от 28.06.2023г. В посочения десетдневен срок, както и впоследствие, банката не се произнесла по искането.

Последната в случая се явява административен орган по определението на §1, т.1 от Допълнителната разпоредба (ДР) на АПК, тъй като осъществява публични функции и е организация, предоставяща обществени услуги. Така, посочва се в мотивите на определение № 9208/17.08.2021г. по адм. дело № 6544/2021г. на Върховния административен съд (ВАС), Седмо отделение, че: „Държавата следва да гарантира правото на достъп до платежна сметка за основни операции/ПСОО/ на потребителите. Това право следва да бъде гарантирано на всички потребители, законно пребиваващи в Съюза, включително и на такива без постоянен адрес, търсещи убежище, както и на такива на които не е предоставено разрешително за пребиваване, но които не е възможно да бъдат експулсирани по правни или фактически причини. ... На тези права на потребителите кореспондира задължението на държавата да осигури и да гарантира упражняването на тези права. Именно в изпълнение на това свое задължение държавата е възложила на банките, лицензирани от БНБ, които предлагат платежни услуги на територията на страната да предлагат на потребителите и платежни сметки за основни операции по смисъла на чл.118 ЗПУПС. Т.е. в случая държавата е възложила на банките осъществяването на публичноправни функции и предоставянето на обществени услуги. Следователно при предлагането и предоставянето на платежни сметки за основни операции банките осъществяват функции на административен орган по смисъла на §1,т.1 от ДР на АПК. Съгласно цитираната разпоредба "Административен орган" е органът, който принадлежи към системата на изпълнителната власт, както и всеки носител на административни правомощия, овластен въз основа на закон, включително лицата, осъществяващи публични функции, и организациите, предоставящи обществени услуги. Следователно отказът да бъде открита платежна сметка за основни операции представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл.21,ал.1 АПК“.

По изложените съображения, непроизнасянето на банката по искането на жалбоподателя представлява мълчалив отказ, който е обжалван на 03.08.2023г., в срока по чл.149, ал.2 АПК. Изложените от страна на ответника доводи в насока съществуващи пречки за откриване на исканата сметка не следва да бъдат обсъждани, тъй като на първо място са обективирани след постъпване на жалбата и в този смисъл не могат да бъдат преценявани като мотиви на отказа. На второ място, същите доводи се основават на актове, които нямат нормативен характер и поради това са непротивопоставими на съществуващите задължения на банката съобразно приложимия закон.

Посочва се в мотивите на решение № 11117/05.12.2022 г. по адм. д. № 2930/2022 г. на ВАС, Седмо отделение, че: „Банката има задължение или да открие такава сметка, т. е. да удовлетвори искането, или да даде отказ за откриване на такава сметка в 10-дневен срок от получаване на всички необходими документи - чл. 119, ал. 3 ЗПУПС. Основанията за отказ са посочени в ал. 4 на същата разпоредба. Съгласно чл. 119, ал. 6 ЗПУПС в случай на отказ за откриване на платежна сметка банките уведомяват потребителя за отказа, както и за конкретното основание за отказа веднага щом вземат решението, освен ако разкриването на тази информация би било в противоречие с целите на националната сигурност, обществения ред или законодателството относно предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма. Видно от доказателствата по делото, след изтичане на 10-дневния срок от представянето на поисканите от банката документи, сезираният орган не се е произнесъл въпреки

вмененото му от закона задължение. ... с оглед характера на регулираните обществени отношения и при изричната разпоредба на чл. 119, ал. 6 ЗПУПС сезираната банка е задължена да се произнесе с мотивиран писмен акт по заявлението. Тя е длъжна да разгледа искането като събере относимите доказателства, като обсъди релевантните по закон основания и в зависимост от това да открие сметка или да постанови мотивиран писмен отказ, за който да уведоми лицето“.

Предвид изложеното и като прецени изцяло законосъобразността на оспорения акт на основание чл.168, ал.1 АПК, съдът в настоящия състав приема, че мълчаливият отказ е незаконосъобразен. С оглед изхода на спора и на основание чл.143, ал.1 АПК следва да бъде уважено своевременно направеното от страна на жалбоподателя искане за възстановяване на разноските по делото в общ размер на 1510 лв., от които 10 лв. – държавна такса и 1500 лв. – възнаграждение за адвокат, платено съгласно отбелязването в представения договор за правна защита и съдействие. Възражението за прекомерност на адвокатския хонорар не следва да бъде уважено, тъй като сумата е близка до минимума, установен в чл.8, ал.3 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2, чл.173, ал.2 и чл.174 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ мълчаливия отказ на „Първа инвестиционна банка“ АД, с ЕИК[ЕИК], да се произнесе по искане от 28.06.2023г. на Н. С. М., с ЕГН [ЕГН], за откриване на платежна сметка за основни операции.

ИЗПРАЩА преписката на „Първа инвестиционна банка“ АД, с ЕИК[ЕИК], за произнасяне по искането в 10-дневен срок, със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона съобразно изложеното в мотивите по-горе.

ОСЪЖДА „Първа инвестиционна банка“ АД, с ЕИК[ЕИК], да заплати на Н. С. М., с ЕГН [ЕГН], сумата 1510 (хиляда петстотин и десет) лева – разноски по делото.

Решението подлежи на касационно оспорване в 14-дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд.

Съдия: